

XXXII. évfolyam

Főszerkesztő: Dr. MARTON ERNŐ
A szerkesztésért és kiadásért
felelős: SCHÖN DEZSŐ
[Szerkesztőség és kiadóhivatal:
TEL-AVIV, SCHLESINGER-U. 9
Telefon: 29 - 98

הארץ

הספריה הלאומית
ירושלים

PÁRTONKIVÜLI NAPILAI

מזרח חדש
(אוי קלט)

עמק יזרעל מועצה בשיפת הוונגריה - שנה ל"ב
העריך: ד"ר א. מרטון
המחיר: דוד שן
המערך והתחלה:
תל-אביב, רחוב שלזינגר 9

Megszakadással fenyegetnek a Szíriával folyó tárgyalások

Riley tábornok és Vigier kétórás tárgyalása Ejtan külügyi államtitkárral
A kormány ma dönt a békeltetőbizottság részéről feltett kérdések megválaszolásáról

Riley tábornok és André Vigier vasárnap délelőtt Tel-Avivba érkezett és délután két óráig tartó megbeszélést folytatott Ejtan külügyi államtitkárral a Szíriával megindult fegyverszüneti tárgyalásokban bekövetkezett nehézségek kérdésében. A tárgyalások folyamán többek között megállapították, hogy a szíriai csapatok nem írték ki a 223-as magaslattal, amelyet augusztusban a fegyvernyugvás megszegésével foglaltak el és amelynek elhagyására utasítást kaptak az UNO-tól.

Már a találkozást megelőzőleg politikai körökben úgy tudták, hogy a válság a fegyvernyugvás idején mindkét rész által megszánt stratégiai pontok kérdésében tört ki. Az izraeli hadsereg főleg a 223-as számú magaslattal kiürítését kívánta, ezzel szemben Szíria azt kívánta, hogy a zsidó hadsereg a szíriai határon túl fekvő 11 stratégiai pontot őrítse ki.

A zsidó hadsereg ki is őrített már néhány pontot a határ mentén, de ezeket a műveleteket felfüggesztette, míg nem lát hajlandóságot a szíriai hadsereg részéről a 223-as számú magaslattal és más izraeli területek kiürítésére.

A fegyverszüneti bizottság első ülése

Jeruzsálem (—): A transzjordán-izraeli fegyverszüneti bizottság vasárnap reggel megkezdte működését Jeruzsálemben. Az első találkozáson, amelyen Riley tábornok elnökelt, zsidó részről

Moshe Dajjan alezredes vett részt, aki a Transzjordániával folytatott fegyverszüneti tárgyalások katonai vezetője is volt, valamint Hermann őrnagy. Transzjordániát Jundi ezredes, aki Rhodosban is elnöke volt a transzjordán bizottságnak és Navvar kapitány képviselte a tárgyalásokon. Ez utóbbi szintén tagja volt a transzjordán bizottságnak.

Az első megbeszélésen a következő tárgyalások munkarendjét állapították meg. Riley tábornok állandó helyetteseként az UNO szolgálatában álló egyik francia kapitányt jelölték ki. A következő tárgyalást április 18-án, hétfőn tartják meg Jeruzsálemben.

Dr. Bunche nyilatkozata

Velence (—): Dr. Ralph Bunche Amerikába vezető útján Velencébe érkezett, ahol az újságírók előtt nyilatkozott a rhodosi fegyverszüneti tárgyalásokról. A Palesztina-kérdés megoldásáról — mondotta Bunche — az UNO orvoslást talált egy olyan konfliktusra, amely világháború veszélyét rejtette magában. Amennyiben a felek továbbra is megértést tanúsítanak a kérdésben, biztosra vehető, hogy tartós béke kezdődik a Közelkeleten. Izrael törvényi feladata az, hogy gazdasági újjáépítési programjának keretében élő gazdasági kapcsolatokat teremtsen a szomszéd arab államokkal, mert ez a természetes kapcsolat fogja biztosítani ennek a világrésznek a szebb jövőjét.

Lake-Success (—): Trygve Lie, az

UNO főtitkára ma kapta kézhez az UNO békeltető bizottságának második jelentését, amelyben az utolsó hetekben folytatott tevékenységéről, tehát a beiruti menekült-konferencia tárgyalásairól is beszámolt.

Miről tárgyal a mai minisztertanács

A kormány hétfői minisztertanácsa adja meg a választ az UNO békeltető bizottságának arra az indítványára, hogy Izrael egy európai semleges helyen résztvegyen a palesztinai kérdés megoldására összehívott megbeszéléseken. A kormánynak ígéretet kellett tennie, hogy megadja a választ vagy írásban, vagy pedig az UNO békeltető bizottság mellett működő összekötő tisztje révén.

A minisztertanács foglalkozni fog a bizottságnak azzal a kívánságával is, hogy még az európai megbeszélések előtt bizonyos számú arab menekültet visszafogadjon az országban.

A békeltető bizottság biztosra veszi a kormány hozzájárulását a megbeszéléseken való részvételre és már meg is állapította Jeruzsálemből való távozásának időpontját, április végére. Addig a jeruzsálemi kérdés rendezésére kijelölt albizottság is befejezi munkáját.

Claude Boisanger, a bizottság francia tagja, néhány nap múlva Párisba utazik, hogy kormányával tanácskozással folytasson a bizottságban vitt szerepéről és főleg Jeruzsálem nemzetközivé tételéről.

Nagy-Szíria tervével kapcsolatban Abdallah rövidesen Londonba és Washingtonba utazik

Lake-Success (—): Beavatott körökbe való hivatkozással az United Press azt jelenti, hogy a világ vezető fővárosaiban intenzív tárgyalások folynak az Izrael körüli fekvő arab államok közeli egyesítése érdekében. Ezek a jóltesült körök azt állítják, hogy a legújabb tervet, amely szerint Transzjordánia, Szíria, Irák és Libanon részvételével teremtették meg Nagyszíriát, konkrét formában tárgyalják nemcsak az arab fővárosokban, hanem Párisban és Washingtonban is. Ugy arab, mint nyugateurópai forrásból azt közlik, hogy a legközelebbi hetekben igen nagy jelentőségű fejlemények következhetnek be, de hozzáfűzik, hogy a terv utójában még számos akadály van.

A tárgyalás alatt álló tervvel kapcsolatban megemlítik az Ammanból és főként Damaszkuszából érkező legfrissebb jelentéseket, amelyekben egyre világosabb utalást látnak ebben az irányban. Szíria új vezetője, Husni el-Zaim, aki állandó kormányt igyekszik szervezni, a jelentések szerint nincs ellene a Nagy-Szíria tervnek, Abdallah király pedig az United Pressnek adott intervjújában azt jövendölte meg, hogy régi álma nemsokára megvalósul. Az egyetlen kényes pontja a jelenlegi helyzetnek az a tény, hogy Szaudi-Arábia és Egyiptom mindenkor nyugtalansággal tekintette ezt a tervet és ennek a két országnak az uralkodói ugyanolyan mértékben törekszenek arra, hogy vezető befolyásra tegyenek szert a muzulmán világban, mint Abdallah.

A terv megvalósulásának második nehézsége az, hogy az azzal kapcsolatban számítással vett négy arab államnak el kell döntenie, hogy teljes uniót akarnak-e, vagy pedig lazább államszövetséget, amelyben a központi végrehajtó szervek működését a hadügyekre, a vámkérdésekre és adópolitikára korlátozzák.

A terv újabb felmerülésének erős lökést adott az egyes arab államok gyen-

seége, amelyet az új zsidó állam megszilárdulása elleni harc során mutattak. Az, hogy a terv megvalósulása előmozdítja-e a békét a Közelkeleten, egyelőre nyílt kérdésnek látszik. Egyes nyugati körök szerint sok függ attól, hogy Izrael milyen magatartást tanúsít majd a szomszédaival szemben. Ezek a nyugati körök azt hiszik, hogy az arab államok és Izrael közötti barátságos kapcsolatok fejlődhetnek ki „egészen természetes” módon, ha a zsidó állam vezetői hajlandóságot fognak mutatni engedelmükre. Ugy érzik azonban, hogy a zsidó hadsereg vezetői nem segítik elő ezt a fejlődést akadékoskodó taktikájukkal, habár az valószínűleg csak alkudozási célokat szolgál. Ezzel kapcsolatban rámutatnak azokra a lépésekre, amelyeket Izrael tett Jertzsálem nemzetközivé tételének meghíusítására, amelyet az UNO javasolt, továbbá a zsidó állam ellenkezésére, hogy a palesztinai harcok menekültjeinek százezreit visszarendelje, valamint a zsidó csapatoknak szíriai területre történt legutóbbi behatolására.

Viharosnak ígérkezik az UNO-közgyűlés holnapi ülése

Flushing Meadow (—): Kedden az UNO-közgyűlés valószínűleg plenáris ülést tart, hogy tárgyalás alá vegye azokat a kényes pontokat, amelyeknek a napirendre való tüzését az állandó bizottság elhatározta. Ezek között a viharosnak ígérkező pontok között első helyen áll Mindszenty József érsek, magyar hercegprímás bíróság elé állítása és elítélése, valamint a 15 bulgáriai protestáns lelkes elleni per. A második kérdés, amely körül rendkívül heves összecsapásokat várnak, Indonézia ügye. A harmadik pont, amelyben heves vitával számolnak, Izrael tagfelvételi kérése.

Ezeket kivül az UNO-közgyűlés napirendjén még számos más kérdés is szerepel, amelyek közül a legfontosabbak várható a szembenálló politikai csoportok között. A robbanással fenyegető kérdések között van Spanyolország, illetve a Franco-rendszer nemzetközi helyzete, továbbá a Biztonsági Tanácsban résztvevő öt vezető hatalom vétőjogának korlátozása, a délafrikai hinduk helyzete, továbbá Chile panaszja Oroszország példátlan viselkedése ellen, amiért többször intervanállás dacára sem enged meg a szovjetasszonyoknak, hogy külföldön élő férjükhöz utazhassanak.

A megoldások utja

Alább közöljük dr. Moshe Krämer a „Haarec” főszerkesztője alapvető cikkének második és befejező részét az olék elhelyezésének tragikus problémájáról.

Első cikkünkben a következő becslést állítottuk fel: Evenkónti lakásszükségletünk 75—90 ezer lakás-egység. Pénzben kifejezve — 70 millió fontos befektetés. Munkaerőben azt jelenti, hogy szükségünk van 50 ezer építőmunkásra.

Másrészt kimutattuk azt is, milyen eszközök állnak rendelkezésünkre. A számadatok alapján megállapíthatjuk: a klita terén megbuktunk. Ha az alijja befogadása azt jelenti, hogy minden olék, aki az országba érkezik, fedélhez jut (és lehet ez a hajlék bármilyen szerény) és ha a továbbiakban azt jelenti, hogy bizonyos idő múltán ez az új olék beilleszkedik az ország gazdasági életébe és ha szükösen bár, de megkeresi a mindennapi kenyerét — már eddig is bebizonyosodott, hogy nem állunk ki a próbát. Egy héttel ezelőtt 40 ezer olék volt a táborokban. Közben még néhány ezerrel szaporodott számuk. Ezeknek az oléknak nincs semmi kilátásuk arra, hogy a közeljövőben elhelyezkedjenek, helyesebben, hogy a fenti megfogalmazás szerinti klitához jussanak.

Könnyű dolog másokat okolni a tragédia feloldozásért. Semmi kétség az iránt, van helye a vádnak. De mielőtt a kérdésnek ezt a részét boncolgatnánk, két más tényre kell rávilágítanunk. Ez a tömeges alijja elsősorban elemi erők által elindított esemény. Eredménye annak a nyomásnak, amely hatmillió európai zsidó kiűrtása folytán előtűnt, valamint annak a körülménynek, hogy az ország kapui megnyitáltak. A kivándorlási láz elkaptott százezreket és amikor a szabadulásra váró ösztönök felszabadulnak, nem csinálnak kalkulációt és nem érdeklődnek óvatosan, vajjon milyenek a lehetőségek. A másik oldalon pedig a klita csődjének a felelőssége közös, kollektív felelősség, mely alól teremtett lélek a jisivuban ki nem vonhatja magát. Mindnyájan akartuk ezt a tömegeljárat. Az összes pártok, az összes áramlatok. Valamennyi szónok erről beszélt, ezt követte, ezt dicsérette. En legálább nem tudok egyetlen esetről sem, hogy valaki felállt volna és óvott volna bennünket, mondván: az ország befogadókapacitása limitált, — ez a kicsi jisiv, mely léteért küzd, nem rendelkezik megfelelő tőkével és ezért kénytelen-kelletlen hátrált kell szabni az alijjának.

De most már legfőbb ideje annak, hogy felébredjünk. A kollektív bűn nem mentesít senkit az egyéni felelősség alól. Csak a számadatok tükrében látjuk, milyen helyrehozhatatlan hibákat követtek el azok, akik hónapokon keresztül azzal szórakoztak, hogy az amerikai gyűjtőakció körül intrikáltak, hecceltek. Ha látjuk azokat a csillagászati számokat, amelyekre szükségünk van, csak akkor bírjuk lemerni, milyen bűn volt hagyni, hogy idáig fajuljanak a dolgok, hogy ilyen fokot érjen el a drágaság, hogy ilyen méreteket öltson az infláció, ami mind anak a következménye, hogy füttottunk a könnyű haszon és a kényelmes élet után. Ismételjük meg az alapszöveget, a 70 millió fontot és meglátjuk: az építkezési árak 10 százalékkal való emelése, vagy leszállítása 14 millió fontos differenciát idéz elő, — ez az összeg a jelenlegi költségvetés mellett az állam háromnegyedéves összevételének felel meg. Az építkezési költségek pedig az utóbbi napokban több, mint 10 százalékkal emelkedtek.

De egyáltalán, elég erősek vagyunk-e ahhoz, hogy megküzdjünk ezzel a válsággal? Erre a kérdésre nyílt és őszinte választ kell adni, még akkor is, ha sok polgártársunknak ez a válasz nem lesz inyére. A válasz pedig a következő:

ha a drágaságot nem fogjuk radikálisan letörni — és nem néhány százalékkal, hanem a jelenlegi árak egyharmadával, vagy egyharmadával — nincs mentés.

A 70 millió fontos szükséglet és a rendelkezésünkre álló összeg közötti távolság

óriási őrít nem bírjuk pénzzel betölteni. Pontosabban: sem belső adózás útján, sem kölcsönökkel, sem külföldi adományokkal nem bírunk mozgósítani olyan összegeket, amelyek megközelítik ezeket az arányokat. Ez nem jelenti azt, hogy nem kell igénybevennünk a pénzszerzés minden fajtáját, de az árnyó könyörtelesen letörése nélkül a felhajtott összeg csupán csepp lesz a tengerben. A drágaság letörése az első számú kulcs, legfontosabb kelleke a krízis megoldásának. Enélkül minden reménytelen, minden ki látástalan.

A drágaság letörése után a második feladatot kell megoldanunk, és ez: minden rendelkezésünkre álló módon tőkét mozgósítani. Egymás mellé állítottam a két számot: az egyik oldalon a 70 millió fontot, amelyre szükségünk van — a másik oldalon a Szochnut és a kormány közös végrehajtó szervének, az Amidar építkezési vállalatnak 5 millió fontos alaptőkéjét. Ezen az 5 millió fonton felül számításba kell venni a magánépítkezések által investált összegeket. Pontos számadatok nem állnak rendelkezésemre, de ha 10 millió fontot veszünk alsó határnak és 15 millió fontot felső határnak, azt hiszem, megközelítjük a valóságot. A hiány tehát jó 50 millió font. Az állam az Amidar cégben való részesedésén kívül semmivel sem járul hozzá az építkezéshez. A kölcsönből csak apró kis összegeket fognak házipítésre fordítani. A gyűjtőakciók pénzei nagyrészt más célokat fognak szolgálni. Honnan vegyük tehát az 50 millió fontot?

Aki azt hiszi, hogy adók útján lehet felhajtani ilyen összegeket — ezt hangoztatják például a kommunisták — hübrándban ringatja magát és hivat. Néhány milliót fel lehet hajtani adókból is. Nincs is más kiút. Az adóteher súlyosnak tűnik a mi közönségünk számára, amely nincs hozzászokva ahhoz, hogy magas adókat fizessen. Valójában ez a teher nem is olyan súlyos, ha összehasonlítjuk a mi helyzetünket más országok helyzetével, ahol nem kell a miénkhez hasonló problémákkal megküzdeni. Angliában például a nemzeti bevétel 40 százalékát kapja az állam, pontosan a kétszeresét annak, amit nálunk. A gazdag Amerikában is a nemzeti bevétel egynegyedrészét nyelik el az adók. Ha azonban a kormány népszerűségét fogja félteni és emiatt nem nyúl majd az adópréshöz, már az első első lépésnél elbukunk.

A külföldi tőke mozgósításával kapcsolatban komoly szakértők azt ajánlották, finanszírozzuk az építkezés egy részét Amerikában és más országokban terjesztendő értékpapírok által. Ebben az értékpapírból szolid, biztos és kamatozó befektetést kell látni. Ez a terv sem részletesített kellő figyelembe. Vajon miért? Egyesek azzal érveltek, hogy ez a művelet árthat a különböző külföldi gyűjtőakcióknak. Az érvet alaposan meg kell vizsgálni. Azok, akik ezt a tervet ajánlják, azzal érvelnek, hogy az értékpapírból befolyó összegek a gyűjtőakciókból befolyó összegek többszöröse fognak rugni. A javaslatot alaposan meg kell vizsgálni. Miért késlekedik ez a dolog? Ha ölbetett kezekkel ülünk, hamarabb jön a megváltás?

A munkaerő kérdése szerves részét képezi a tőke kérdésének. Előbb tudnunk kell, milyen eszközök állnak rendelkezésünkre építkezés céljából — csak aztán tudjuk megállapítani az építkezéshez szükséges munkások számát. Mindenesetre az építkezésben jelenleg foglalkoztatott 7 ezer munkás nem felel meg a szűk ségletnek. Szükség van egy nagyvonalú tervre, melynek keretén belül sokezer munkás megvanulhat az építkezési szakmát. A tervbe bizonyos összeget kell fektetni, de ez nem haladja túl az erőnköt. Egymillió fontos kerettel kitűnő tervet lehet finanszírozni. Maguk az építőmunkások is követelik jórésen egy ilyen tervnek a végrehajtását. Mindeztől függetlenül fűlekre találtak. Es újra felmerül a kérdés: miért? Az embernek az a benyomása, hogy minden tényező, minden érdekelt fél a másikra akarja hárítani a felelősséget, az állam a Szochnutra, a Szochnut az államra. Mindketten, az állam is, a Szochnut is súlyos anyagi helyzetben vannak. A bürokráciának pedig kedvenc szórakozása a másiknak odadobni a labdát. De ennek a játéknak nagy ára van. S ez újabb példája annak, hogy a klita hatáskörének a Szochnut és az állam közt való szétforgácsolása surlódásokra ad alkalmat és a megoldások ok nélküli és alaptalan elodázásához vezet. Bennünk nem érdekelt az, ki finanszírozza az építőmunkások átképző tervét. Ellenben nagyon érdekelt vagyunk abban, hogy a két intézmény gyors és világos elhatározásra jusson ebben a kérdésben.

Mindent egybevetve, gyakran kérdem magamtól, vajon milyen szemmel fogja látni a történelem a zsidó nép helyzetét ezekben a sorsdöntő, nehéz napokban.

HÉBER TANFOLYAM

Tizedik lecke

A magyar — kenyérharcról beszél. A héber tovább megy: a kenyér és a harc fogalmait azonosítja.

„Lechem” (kenyér) — „lochém” (harcos), „milchámá” (háboru).

A héber szerint minden harc kenyéért folyik. Minden harc — kenyérharc. Ki hitte volna, hogy Abraham az ósátya a történelmi materializmus alapján állott — hogy mi zsidók már akkor szoros kapcsolatban állottunk a marxizmussal...

De vegyünk egy más szót. „Salom, g'veret” — köszön a tel-avivi zsidó. Azt akarja mondani, hogy „kezi-csokolom, nagyságos asszony”. Nem tessék nekem a szó. Mert „gever” férfit jelent — férfi par excellence — s nem szeretem a nőn a férfias vonásokat...

Tehát „gever” férfi, ebből lett „gibor” (hős, — ki lehet hős, ha nem férfi?... A „Hagibor” nevű zsidó sportegyesületek is innen kapták nevüket). „Gvura” — erő és hősiesség. Hogy mondták ezt „odaát”: nagy gyevreje van a barátunknak... Ige is lett belőle — de ezt most nem magyarázzuk el.

A férfias erő, a vitéség, a bátorság, a hősiesség — minden benne van a „gever”-ben. De a héber nyelv szereti a grimaszt és a „gever” koronáját rátette a kakasra.

Héberben a „gever” nemcsak férfit, hanem kakast is jelent.

Ezek után próbáljon egy férfi héberül hencegni.

A héber nyelvújításnak egyik erőltetett alkotása volt tehát a „g'veret” szó, amely a „gever” női megfelelője és körülbelül megfelel a francia „Madame” kifejezésnek.

S most egy kis nyelvtant.

Askenáz kiejtésben a „tav” betűnek két hangzása van. Ha pont van benne, akkor úgy hangzik, mint a magyar „t” betű, ha nincs benne pont, úgy hangzik, mint a magyar „sz” betű.

Szefárd kiejtésben, akár van benne pont, akár nincs benne pont, mindig úgy hangzik, mint a magyar „t” betű.

Az új olé számára, aki csak most és csak itt kezd barátkozni a szefárd kiejtéssel, ez a pont okozza a legnagyobb meglepetést. Tudja, mi az „emesz” — de meglepi az „emet” (Emet — igaz, igazság).

Tudja, mi a „mesoresz” — de meglepi a „mesarét”. (Mesarét — szolgál.) „Séru” — szolgálat, gyakori, fontos szó, jegyezzük jól meg.

Hallott odaát „tachlesz”-ről, de meglepi a „tachlú”. (Tachlú — cél.)

Van még néhány kirívó különbség, de erről majd legközelebb.

Az amerikai turisták súlyos panaszai az idegenforgalom szervezetlensége miatt

Kaplan pénzügyminiszter érdekes beszéde a kereskedők és gyáriparosok bankettjén

A kereskedők és a gyáriparosok klubja péntek délután ebédelés után Kaplan pénzügyminiszter és Horovitz pénzügyi államtitkár tiszteletére. A bankett során a pénzügyminiszter beszédet mondott. „A drágaság ellen csak úgy vívhatjuk meg a sikert, ha alaposan megvizsgáljuk az összes tényezőket, melyek a drágaságot felidéztek. Ezek közé tartozik: a munkabér, a munkahozam, a közlekedés, az importörök haszna, a közvetítő kereskedelem haszna, a szállás. Ha szükség lesz rá — folytatta a miniszter — az említett tényezők közül mindegyikkel külön-külön megbirkózunk, mindegyiknek az árát, a kalkulációját megnyirbáljuk, csak azért, hogy sikerrel vivjük meg a csatát.”

Kaplan pénzügyminiszter rámutatott arra, hogy a drágaság komoly akadály a idegenforgalom fejlődésének. A jelenlegi árak mellett a külföldi tőke sem találja meg nálunk a kalkulációját és ezért tartózkodnak a külföldi zsidók az izraeli befektetésektől. Elmondta, hogy külföldi turistáknak egy csoportja látogatást tett nála és Ben-Gurion miniszterelnöknel és követelték, hogy szüntessék be az idegenforgalmat, míg meg nem teremtik a széleskörű turisztika előfeltételeit az országban.

A NARANCSTERMELŐK KÜLDÖTTSEGE VISSZAÉRKEZETT AMERIKÁBÓL

Az amerikai zsidóság nem is tudja, hogy a zsidó államban magánkezdeményezés is létezik

Chaim Ariav, a Hitachdut Haikarim (Gazdaszövetség) titkára, aki Isacsohn és Miller vezetőségi tagokkal most tért vissza amerikai utjáról, tegnap az újságírók előtt beszámolt tapasztalatairól.

— Egy nagy amerikai iparvállalat elvállalta, hogy szállítani fogja Izrael számára a narancstermelés újjászervezéséhez szükséges gépeket —, mondotta Ariav. — A küldöttség legfontosabb megbízása volt, hogy a narancstermelés gépesítésének lehetőségeit tanulmányozza Amerikában. Ha megfelelő traktorokat al kalmaznak a narancsok megművelésére, ezzel lényegesen olcsóbbá tudnánk tenni a termelést. A magántőke érdekelt ségeinek ez volt az első hivatalos küldöttsége Amerikában és meglepetten állapította meg, hogy az amerikai zsidóság nem is tudja, hogy Izraelben egyáltalában létezik magánkezdeményezés. Mindenkori azt hitte, hogy kollektívumok és szövetkezetek uralkodnak az egész izraeli gazdaságot. A Wall-street egyik úgynöke elvállalta, hogy a Bank Haikarim (Földmivessék Bankja) által kibocsátott részvényekből kétféle millió dollár értékben

elad Amerikában. Ezáltal lehetővé válik, hogy a bank jelzálogostálya 30 ezer fontról 200 ezer fontra emelje az alaptőkéjét.

A narancstermelés gépesítésére az amerikai kölcsönből öt millió dollárt kap a Hitachdut Haikarim, jöhetnek 10 millió dollárt igényelt. Ezt a követelést a narancstermelők azzal támasztották alá, hogy 200 ezer dunam narancsos van az országban. Kiderült azonban, hogy a narancsok területe nem nagyobb 125 ezer dunamnál, az arabok tulajdonában lévő narancsokkal együtt. Az ötmillió dollárból különleges traktorokat, csomagoló gépeket, narancsszedési szerszámokat és a gépesítéshez szükséges egyéb munkaeszközöket szereznek be. Az amerikai szakemberek ismerik az izraeli narancsot és nagyra értékelik annak minőségét. Az egyik amerikai szakértő kijelentette, hogy a mi samuti narancsunk a legjobb a világon. A narancs iránti érdeklődés az egész világon nagy és igen nagy mennyiséget tudunk majd belőle elhelyezni.

Ariav azt is közölte, hogy egy Frank Cohen nevű híres amerikai építkezési vállalkozó nagyszabású tervet dolgozott ki az izraeli lakásépítés meggyorsítására és a cég öt szakembere már meg is érkezett az országba.

Női kabátok és kosztümök

elsőrendű kivitelben készülnék a legújabb divat szerint

ZISOVICS NÁN OR

női szabóságában, Tel-Aviv. Lessing u. 14. Gordon mellett. 4-es autóbusszjárat

LEVELEK

a szerkesztőhöz

Egy lakás története

Hetek kitartó munkánkat siker koronázta: találtunk végre egy szobát. Alig 16 fontba kerül havonta. Lakunk benne: az uram, aki egyszerű dolgozó, azután jómagam, aki munkaképtelen beteg vagyok és 11 éves gyermekünk. A gyermek nagy akadály volt szobátkereső utunkon. Sokszor mondták, hogy nem, gyermekes házaspárnak nem adnak szobát, sőt akadt olyan „gyengéd szívű” is, aki azért nem vett be minket, mert *kutyáját idegesíti a gyermek*. Történt vala ez 1949-ben, Erec Jisráelben, aig valamivel azután, hogy a füst eloszlott Auschwitz fölé...

De végül mégis szobához jutottunk. „Különbérletu” — mondotta az úgynök és „különbérletu” — mondotta a házigazda és valóban az is, tudniillik én is és a házi asszonyom is külön járunk be, lévén mindketten kövérek, az ajtó viszont keskeny. A szobát is egyedül használom, csak a székkel közösek. Azt persze nem szabad rosszindulatúan félremagyarázni, hogy egyszerre többben ülünk egy széken. Csak éppen, ha ők esznek, kiviszik a székeket, ha pedig mi eszünk, — hát visszahozzuk. A szekrényen is testvériesen megosztozunk, az ágyakat is csak akkor kéri, ha vélelőnül vendégeik jönnek a háziaknak, az asztalt pedig csakis amikor vasalniok kell. Más butordarab viszont nincs is a szobában. Kisebb, de egyoldalú viták felmerülnek a fürdőszoba körül is. Amikor ugyanis kibéreltük a szobát, diadalmenetben vittek be a fürdőszobába. „Villanymelegítő” — sutogták kórusban. Hát igen, a villanymelegítő teljes szépségében pompázik ma is, csak éppen az történt, hogy a második héten a háziasszony kijelentette: fürdőt többé nem ad, mert drága és ha nem tetszik nekünk, mehetünk és különben is két hét a felmondás.

Mindezt azonban csak úgy mellékesen jegyeztem meg. A lényeg, amit kérdeznem akartam a t. szerkesztősegtől, lehetséges-e az, hogy az úgynöknek, aki szerezte a szobát, 6 fontot kell fizetni, az autót, amely a csomagokat hozza 4 fontot, a szobáért előre ki kellett fizetni háromhavi lakbért, vagyis 48 fontot, vagyis aróbb költségekkel a lakásba való bejutás 60 fontunkba került. Ezért a pénzért hat hete lakunk itt, de ha a háziasszony jobb ajánlatot kap, kezdhettek a lakáskeresést előlről. Honnan lesz újra 60 fontunk erre?

A mellettem levő szobában négyen laknak, köztük két öreg munkaképtelen ember. Hát nincs erre segítség? Rendben van-e, hogy tízezer és tízezer ember védtelenül ki legyen téve egy kis, de jól-szituált réteg nyereszkedési vágyának? Nem segélyről, nem koldulásról van szó, hanem arról, hogy a nehezen dolgozó szűkös keresetét elnyeli a pokoli házbér. Mi legyen azokkal, akik nem tudják ezeket a házbéreket megfizetni? Mi legyen azokkal, akiknek az orra előtt becsapjak az ajtót, mert velünk megtértént a hagy csoda és el a gyermekünk?

Annyian laknak nagy lakásokban, nem lehetne például ott, ahol 3-4 személy (esetleg még a kutyájuk) lakik 2-4, sőt több szobában, egy-egy szobát legálább 6 hónapra kiutalni annak, akinek egy sincs? Azt pedig nem lehetne felléltatni, hogy azok akik jelenleg szobát adnak ki havi 16-20 és még több fontért, — tehát nyilvánvalóan fölösleges szobájuk van, — mit kérnek érte, illetve megszabni, hogy mennyit vehetnek érte? Valaminek történnie kell azok érdekében, akik már nem mehetnek kibucba, vagy a kolóniákra és akik a kétségbeesés szélén állanak.

Székely Lilly, Haifa, Chorév utca 13, Achuzá

— Az ellenséggel köt ttek üzletet. Az ügyesség vád alá helyezett három tel-avivi gyimántkereskedőt az ellenséggel való üzletkötések miatt. A kereskedők testvérek. Nevük: Mordecháj, Simon és Slimon Tasha. A vádirat szerint a vádlottak két hónappal ezel tt átadtak Edu ardot Kapran haifai arabnak egy csomagot, amely kétezer font értékű briliánst tartalmazott, azzal, hogy nevezett a briliánsokat juttassa Libanonba. Az arab nem akarta kicsempészni a csomagot, hanem jelentette az esetet a rendőrségnek. A vádirat szerint a három testvér ellen ellenőrzés alatt álló árucikkek engedély nélkül való kiszállításáért emelnek vádat. dat.

SPORT

Labdarugás

Az országos kupamérkőzések már megindulásukkor rossz organizációról tettek bizonyosságot. A Makkabi-Rechovot lemondta a Makkabi Tel-Aviv elleni mérkőzést és a Szövetség elfogadta a lemondást anélkül, hogy Makkabi-Rechovot bebizonyította volna, a lemondás elkerülhetetlenségét. A haifai Hapoél is lemondta a mérkőzését a tel-avivi Hapoéllal. A petach-tikvai Hapoél Makkabi mérkőzésébe abbamaradt-e vagy befejeződött? Erre a kérdésre csak a bíró adhat választ, akinek beszámolóit kell küldenie a Szövetségnek. A játék roppant durva volt és amikor a bíró lefújta a mérkőzést 0:0 félidő után, a játék 1:0 arányban állt a Makkabi javára. Ekkor még négy perc hiányzott a játékidőből, de a pályán a játékosok boxoltak és nem futballoztak, ezért a bíró megszakította a mérkőzést.

Az országos labdarugó kupa többi eredményei:

Bétár (Tel-Aviv)—Hakoach (Haifa) 4:3 (2:1)
Hapoél (Ramat Gan)—Bétár (Jeruzsálem) 7:0 (3:0)
Hapoél (Haifa)—Bétár (Jaffa) 6:0 (3:0)
Hapoél (Jaffa)—Hapoél (Rison le-Cion) 3:0 (1:0)
Hapoél (Givat Chaim)—Hapoél (Balfouria) 6:1 (3:0)

Az ifjúsági liga eredményei:

Hapoél (Ramat Gan)—Hasachar Jiszrael 1:0
Hasachar (Niszim)—Hapoél (Tel-Aviv) 3:1
Makkabi (Avraham)—Bétár (Tel-Aviv) 6:0
Makkabi (Ramat Gan)—Makkabi (Menachem) 1:1

Külföldi eredmények

Csehszlovákia—Magyarország 5:2

Vasárnap délután zajlott le Prágában a Masaryk-stadionban 50.000 néző előtt Magyarország és Csehszlovákia válogatott labdarugó csapatainak mérkőzése, amelyet Csehszlovákia nyert meg 5:2 arányban. Az ismert botrány következtében legjobb játékosaitól megfosztott magyar csapat teljesen csődöt mondott és a csehek győzelme egy percig sem volt kétes.

Magyarország és Csehszlovákia második garnitúrája Budapesten találkozott. A mérkőzés 1:1 arányban döntetlenül végződött.

Pozsonyban tartották meg a két ország harmadik garnitúrája mérkőzését. Ezt a mérkőzést a magyarok nyerték meg 2:1 arányban.

Kosárlabda

Nat Holman, a híres amerikai kosárlabda-edző, aki a testnevelési ügyosztály meghívására csütörtökön Israelbe érkezett, pénteken már meg is kezdte munkáját. Holman edző 25 edző számára tart tanfolyamot. A kurzus a tanítóképző épületében és pályáján folyik, majd annak befejezésével a válogatott keret edzését veszi át az amerikai tréner.

A kosárlabda az egyik legelterjedtebb sportág Israelben és nagy reményeket fűznek ahhoz, hogy a kurzusok után a játék nivója emelkedni fog. Remélik, hogy Israel még ebben az évben bekapcsolódik nemzetközi mérkőzésekbe.

Tennisz

Az egész válogatott keret, miután tagjai szabadságot kaptak a katonaságtól, Dudman edző vezetésével szorgalmasan gyakorol és készül Dánia válogatottja elleni mérkőzésre, amelyre április 30-a—május 2. között kerül sor Koppenhágában. Az országos teniszszövetség nyílt bajnokságot írt ki április 13—20 között, amelynek keretében döntik el véglegesen a válogatott csapat összeállítását.

Az angliai „Dunlop” gyár ajándékot küldött az izraeli válogatottnak. Az ismert gyár 6 teniszütőt és öt tucat labdát küldött az izraeli tenisz-válogatottnak. Ez az ajándék a Dawis Cupamérkőzésekre szól és az izraeli válogatott ezekre az ütőkkel fog kiállni a dán válogatott ellen.

MIÉRT KAPOTT AZ AGUDA
200 EZER DOLLÁRT

a döntő UNO-közgyűlés előtt

Egy mizrachista újságíró leleplezése válságot idézett elő a vallásos blokk két vezetőpártja között

A héber sajtóban és közéletben nagy szenzációt keltett az a cikk, amelyet L. Bein, az izraeli Mizrahi-párt publicistája közölt nemrég több külföldi lapban. A cikkíró azt állítja, hogy 1947 novemberében, 12 nappal az UNO-közgyűlés történelmi döntése előtt, az Aguda megbízottai felkeresték Moshe Sárét-Sher tok mostani külügyminisztert és kétszáz-ezer dollárt követeltek tőle, mert ellenkező esetben emlékiratot adnak át az UNO-delegátusoknak és abban tudomásukra hozzák, hogy az erősen hagyományhű zsidóság az egész világon ellenzi a zsidó állam felállítását és ehelyett az angol mandátum meghosszabbítása mellett van.

Shertok, akit az Aguda képviselőinek ez a különös ajánlata érthető módon meglepett, táviratilag értesítette a Szochnut jeruzsálemi központját. Amikor a távirat megérkezett Jeruzsálemba, Ben-Gurion attól tartott, hogy az Aguda akciója káros kihatású lehet és ezért Jicchak Grünbaum legerélyesebb tiltakozása ellenére felhatalmazta Shertokot, hogy fizesse ki a 200 ezer dollárt az Agudának. A Szochnutnak ezen az ülésén nem volt jelen J. L. Fischmann rabbi, mert beteg volt, amikor azonban tudomást szerzett a határozatról, másnap felkereste Ben-Guriont és a leghatározottabban követelte a 200 ezer dollár folyósításának megtagadását. Erre a Szochnut újabb ülést tartott és ennek a határozata alapján egy második táviratot küldtek Shertoknak, hogy egyelőre ne fizesse ki a pénzt, csakhogy a távirat megérkezése előtt két órával Shertok a 200 ezer dollárt már átadta az Aguda vezetőinek.

Bein szenzációs leleplezése óriási vihart keltett zsidó körökben az egész világon és rendkívül kényes helyzetbe hozta az Aguda helyi szervezeteit. A londoni

Aguda lapja kerekén megcáfolta az egész vádat a 200 ezer dollárról, ezzel szemben a párisi Aguda beismerte, hogy megkapta a pénzt, de azt arra magyarázta, hogy hogy a 200 ezer dollár az amerikai Egyesült Gyűjtőakció által felhozott összegekből az Agudának járó részesedés volt. Bein erre újabb nyilatkozatot adott ki, amelyben közölte, hogy hajlandó vallási választottbíróság előtt megjelenni és bebizonyítani, hogy a 200 ezer dollárt az Aguda kizárólag azzal a fenyegetéssel zsarolta ki Lake-Successben Shertoktól, hogy külön akcióit csinál az UNO-közgyűlésen.

A közvélemény nyomása alatt az Aguda különböző országos szervezetei azzal a követeléssel fordultak az izraeli Aguda vezetőjéhez, J. M. Levin rabbihoz, hogy adasson rendelkezésükre a szükséges adatokat Bein vádjainak megdöntésére. Levin rabbi a sürgetésekre az izraeli Mizrahi több vezetőjéhez fordult, hogy a vallásos parlamenti blokk belső békéjének fenntartása érdekében cáfolják meg Bein vádjait. A hozzáintézett megkeresésre J. L. Fischmann rabbi rendkívül éleshangú levélben válaszolt és arcátlan-ságnak minősítette, hogy olyan tények cáfolatát kérik tőle, amelyeket a Szochnut vezetősége nagyon jól ismer. Fischmann rabbi még azt is közölte levelében, hogy amennyiben a Mizrahi vezetői közül valaki mégis meghajolna Levin rabbi nyomása előtt és kísérletet tenné a 200 ezer dolláros zsarolási ügy eltussolására, kénytelen lesz nyilvánosságra hozni az egész ügy valamenyny részletét. A két vallásos miniszter közötti konfliktus valóságos forradalmat idézett a hangulatot a vallásos blokk körében és nem lehetetlen, hogy annak eredményeként ez a politikai összefogás fel fog bomlani.

Az építkezés meggyorsítása
és a drágaság letörése

a két legfontosabb feladata a zsidó államnak

— jelentette ki az American Jewish Committee elnöke

Jakov Blaustein, Irving M. Engel, dr. John Slawson, dr. Simon Segal, Zacharia Schuster, az American Jewish Committee delegációja, amely David Ben Gurion meghívására az országban tartózkodik, tegnap sajtókonferencián számolt be izraeli tapasztalatairól. Az American Jewish Committee voltaképpen nem cionista szervezet, de ideológiailag nem helyezkedik szembe a cionizmussal és az utóbbi években, különösen a zsidó állam alapításáért folyó harcban aktívan működött közre a Jewish Agency amerikai tagozatával. Az American Jewish Committee 1906-ban alakult, főleg abból a célból, hogy a zsidók jogait az egész világon védje és működésének 42 éve alatt a világ minden országában interveniált a zsidók érdekében. Amikor például 1945-ben a háború végétől az amerikai hadsereg le akarta zárni a lengyel—német határt, az American Jewish Committee ekkor a washingtoni külügyminisztériumhoz fordult és a határ nyitva maradt. A szervezet élénk figyelemmel kíséri a zsidóság helyzetét az arab országokban. Nem-cionista jellege ellenére a szervezet 1918-ban jóváhagyta a Balfour-deklarációt. A Fehér Könyv ellen elkeseredett harcot folytatott és minden befolyását latbavette a zsidó állam érdekében Proskauer bíró vezetésével, aki akkor a szervezet elnöke volt.

Jakov Blaustein, a szervezet jelenlegi elnöke a következőket mondotta az újságíróknak:

— A jövőben még többet akarunk tenni Israelért, mert meggyőződésünk szerint mindnyájunk java és a világ érdeke megköveteli, hogy Israel életképes állammá váljék, amely meg tud állni a maga lábán a Közelkeleten.

Az American Jewish Committee — mondotta Blaustein — sosem akart tömegszervezetté válni. Taglétszáma ma sem több huszezerenél. Arra törekedett, hogy olyan embereket vegyen fel tagjai közé, akik a közvéleményben megfelelő befolyással, vagy irányító szereppel rendelkeznek. A küldöttség csodálattal és bámulattal adózik a palesztinai zsidóság teljesítménye iránt. Az amerikaiak hihetetlen teljesítménynek látják, hogy a fiatal zsidó állam jennállásának 10 hónapja alatt 650 ezer lakoshoz 180 ezer ölt tudott befojtani. A kisebb hibák elenyésznek e teljesítmény mellett.

A bizottság tagjai már találkoztak Ben Gurionnal, Kaplannal és Shapirával és meghallgatták javaslataikat. Távozásuk előtt a bizottság tagjai még egyszer találkoznak a miniszterelnökkel és a kormány tagjaival.

— A legfontosabb feladat — mondotta Blaustein — az építkezés meggyorsítása és az inflációs veszély elhárítása.

Az American Jewish Committee politikai és szellemi téren is harcot folytat. Így tevékenységet kíván kifejteni Németországban is, amely még akkor is a világ zsidóságának fenyegető veszélyévé válhat, ha egyetlen zsidó sem lakik benne. A szer vezet véleménye szerint Németországban egy zsidónak sem kell maradnia, de a felvilágosító munkát mégis folytatni kell a német tömegek körében. A bizottság tagjai végigutaztak Németországban, Franciaországban és Lengyelországban és sehol nem találtak egyetlen zsidó könyvkereskedést sem. Párisból Vladivosztokig nem lehet zsidó könyvet vásárolni.

Frankfurt am Main mellett a náci által összeharcsolt 200 ezer könyvet találtak és nincs, aki foglalkozzék vele, hiszen senki, akinek át lehetne adni.

Transzjordánia

10 millió fontot kap a befagyott sterling számláról

London. (—). A pénzügyminisztérium szóvivőjének közlése szerint a kormány egyelőre nem fogja nyilvánosságra hozni annak a megállapodásnak a részleteit, amely szerint Transzjordánia 10 millió fontot kap a palesztinai sterlingtöbbletből. Arra a kérdésre, hogy felveszik-e ezt az ügyet az Anglia és Izrael között meginduló tárgyalások napirendjére is, a szóvivő kijelentette, hogy ezeknek a megbeszéléseknek az időpontját és napirendjét még nem állapították meg. Lehetséges azonban, hogy a tárgyalások rövidesen megkezdődnek. A Transzjordánia számára juttatandó sterlingtöbblet kérdésében a szóvivő kijelentette, hogy sok olyan arab, akinek vagyona palesztinai fontban fekszik, utalta át bankbetéiteit transzjordániai bankokba és így ezeknek a bankoknak joguk van részüket követelni a Londonban befagyott font-sterling követelésekből. Ez a 10 millió font nem éri el azt a teljes összeget, amely Transzjordániának jár, de mindenesetre jelentős részét teszi a követelésnek.

Transzjordánia azért kérte a befagyott sterlingek feloldását, mert a háború következtében rendkívül sok menekült érkezett az országba. Az összeg nagy részét élelmiszer és nyersanyag importra fogják felhasználni. Londoni hivatalos körökben cáfolják azokat a megjegyzéseket, hogy ez a megállapodás valamilyen kötelezettséget jelentene Palesztina egyes részeinek politikai jövőjét illetően.

SZINHÁZ—MOZI

SZINHÁZAK MŰSORA

Hétfő

HABIMA: Bearvot Hanegev (Tel-Aviv).
TEATRON KAMERI: A kertekben (bemutató, Tel-Aviv).
OHEL: A boszorkány (Tel-Aviv).
FILHARMONIKUSOK: Munkáshangverseny G-sorozat.

MOZIK MŰSORA

TEL-AVIV:

ALLENBY: A coloradoi férfi.
EDEN: Mindent a nőért (Bring on the girls).
ESTHER: Hosszu az ut (Long is the road).
MIGDALOR: Ez az utca a határ (Ulitsa Granicza).
MOGRABY: Eletünk legszebb évei (The best years of our lives).
OFIR: Bel Ami magánlete.
ORION: Robin Hood kalandjai.
SHDEROT: A lélek mélységei (Undercurrent).

HAIFA:

ARMON: A nagy Aurora.
EN-DOR: Nyári zivatar.
ORAH: Nemzeti sorsjáték (National Velvet).
ORION: Fel az égig.

JERUZSALEM:

EDEN: Erre haladtak el.
EDISON: Jannet Ames büne.
ORION: Bedlam.
STUDIO: Romea és Julia.
TEL-OR: A karaván.

Foglalkozik a biztosítás minden ágazatával

Fiókiroda:
Tel-Aviv, Allenby Rd. 120.
Telefon: 4671-3

HIREK

5709 Niszán 12, hétfő.
1949. április 11.

Mikve-Jiszráél az állam tulajdonába megy át. A mikve-jiszráél mezőgazdasági iskolát annakidején a francia országai Alliance állította fel. Most tárgyalások folynak a kormány és az Alliance vezetősége között és a tárgyalások célja, hogy ez az intézmény az állam tulajdonába menjen át. A napokban a szülők részére rendeztek Mikve-Jiszráélben ünnepséget és ennek keretében mondta Krause, az intézet vezetője: „abban a szerencsében részesültem, hogy én vagyok a sádcen a francia Alliance és a zsidó mediná között. Az eljegyzés már megtörtént. Rövidesen megtartjuk a chüpet. Hozomány: a 79 esztendősdé gazdag multra visszatérítő Mikve-Jiszráél, az ország legelső mezőgazdasági iskolája.”

Uj deviza-rendeletek. A törvény- és rendeletár két legutóbbi példány — a hetes és nyolcas szám — több rendeletet tartalmaz a deviza-szabályozás terén. Az egyik rendelet feloldja az angol font-bankjegyet, valamint francia, belga frank és palesztinai (mandatárius) font-bankjegyek behozatali tilalmát, ugyanakkor megtiltja az izraeli fontnak 4, 10 és 50 fontos címletben való behozatalát. Egyfontos izraeli bankjegyet behozatalát engedélyezi a rendelet. Esetenként a behozott összeg nem haladhatja túl az 5 fontot. A mandátum idejében, zárolt számlán levő pénzekért vásárolhattak angol értékpapírokat. Az újabb rendelet megtiltja ezeket a vásárlásokat. Ugyanakkor engedélyezi a rendelet a zárolt számlákon levő összegeknek az izraeli háborús kölcsön (1945—1959) kötvényeibe való befektetését.

Heti élelmiszeradagok Tel-Avivban. Az élelmiszerfelügyelőség közlése szerint Tel-Avivban és a déli kerületben a következő adagolt élelmiszerek kerülnek a héten kiosztásra: 250 gram szárított gyümölcs az 59-es szelvényre, egy doboz külföldi gyümölcs az 71-es szelvényre, további 200 gram margarin a 99-es szelvényre, 50 gram vaj gyermekeknek a 144-es szelvényre. A szárított gyümölcs kiosztása a jövő héten is folytatódik. Hasonlóképpen folytatják az áprilisi cukor, rizs, sajt, olaj és szappan kiosztását.

Kétszáz arab foglyot adtak át a légiónak. Vasárnap délelőtt 11 órakor a jeruzsálemi szakaszon kétszáz arab hadifoglyot adtak át az arab légiónak. A foglyok átadásánál jelen volt a Nemzetközi Vöröskereszt megbízottja, valamint a zsidó hadsereg részéről Moshe Dajjan alezredes és arab részről Abdallah Tal ezredes.

„Bezsületes bankrablók visszaadják a zsákmányt.” Az Aguda bank postafiókjában péntek délelőtt a következő tartalmu cédulát találták: „Az elrabolt pénzt beadtuk az önök nevére a Drom Jehuda ruhatárába.” Rothstein bankigazgató értesítette a rendőrséget és rendőrök kíséretében megjelent a Drom Jehuda autóbustársaság ruhatárában. A kérdéscsomag valóban ott volt. Mint emlékeztetés, hetekkel ezelőtt fegyveres egyének kirabolták a Poale Agudat Jiszráél bankját. Az eset kapcsán letartóztatták és bíróság elé állították B. Narkiszt, az izraeli kommunista párt tagját. A kommunista párt kebelén belül súlyos botrányokra került sor, ami végső fokon oda vezetett, hogy az izraeli kommunista párt két frakcióra szakadt.

Sztrájk fenyeget a haifai Shell-cégnél. A Shell-cég haifai munkásai közgyűlést tartottak és ennek során tiltakoztak a vezetőség magatartása ellen, mely egyáltalán nem veszi figyelembe a munkások követeléseit. A gyűlésen, melyen egyébként a haifai munkástanács megbízottjai is résztvettek, egyhanguan elhatározták, hogy abban az esetben, ha a vezetőség a mai nap folyamán nem válaszol pozitív formában a munkások követeléseire, 24 órás ultimátumot nyújtanak be. A 24 órás határidő lejártá után pedig általános sztrájkot kezdenek.

Leszurtak egy új olét, mert jiddisül beszélt. A tel-avivi központi autóbustársaságon leszurtak egy új olét, aki a sorban várakozott és közben szomszédjával jiddisül beszélgetett. A késelő ember S. M. tel-avivi, Markolet-utcai lakos. A közönség lefogta a támadót és átadta a rendőrségnek. A rendőrségen tett vallomásaiban kijelentette, hogy több ízben kérte az olét, né beszéljen jiddisül, de az nem hallgatott rá és továbbra is jiddisül beszélt. Az olé magatartása annyira kihozta a sodrából, hogy kést rántott ki és beleszurt az oléba.

Ben Gurion megbeszélést folytatott Herbert Samuel lorddal

A londoni Observer az első palesztinai főkörmányzó izraeli látogatásáról

Lord Herbert Samuel, volt főkörmányzó, aki tegnap érkezett az országba, a herzlai Saron-szállodában lakik. Néhány órával megérkezése után Ben-Gurion miniszterelnök barátságos eszmecsere-t folytatott a lorddal szállodai szobájában. Ugyanakkor az épületben tartózkodott Lord Simon, a milliomas angliai zsidó főúr is, aki Kaplan pénzügyminiszterrel folytatott megbeszéléseket.

A zsidó távirati iroda közlése szerint a londoni Observer a következő észrevételeket fűzi lord Herbert Samuel izraeli látogatásához: Lord Samuel, mint a villanytársaság elnöke teszi ezt a látogatást,

amely társaság Transzjordániát is ellátja árammal. Mint Palesztina főkörmányzója — írja az Observer —, lord Samuel örököstől attól, hogy részrehajló legyen a két fél közötti viszályban, olyannyira, hogy végül a zsidók, nem pedig az arabok lettek gyanakodók vele szemben. De a 13 év óta, amióta a palesztinai villanytársaság elnökeként szerepel, csatlakozott azokhoz az angol-zsidó személyiségekhez, akik támogatták a cionista mozgalmat és személyes befolyásukkal igyekeztek azt előrevinni. Most, amikor Palesztina felosztása befejezett ténnyé vált, lord Samuel érdeklődése főleg az arab menekültek felé irányul.

Europában újra megindult az antiszemita uszítás

Németországban felütötte fejét a vérvád — Zsidóellenes falragaszok Szalonikiben — Rómában fel akarták robbantani a zsidó mártirok síremlékét

Az újjáéledő európai antiszemitizmus különböző formában jelentkező tüneteiről érkeznek jelentések. Németországban újabb vérvádokat költöttek. Heidenheim városában a kis zsidó hitközség jelentést tett a müncheni központi zsidó tanács-hoz az újabb vérvád mesékről. A központi tanács átadta az ügyet az amerikai megszálló hatóságoknak és közölte azt az amerikai hadsereg zsidó tanácsadóival is.

Szalonikiben a „görögkeleti vallásos ifjuság egyesülete” aláírásával falragaszok jelentek meg és hívták fel a keresztény lakosság figyelmét „azokra a veszedelmekre, amelyek a kereszténységet fenyegetik azáltal, hogy az utóbbi időben meg alakult Jézus elenségeinek állama”. A szaloniki hitközség a városban székelő görögkeleti metropolitához fordult, aki kijelentette, hogy nem tehet semmit ebben a kérdésben, mert a rendőrség jelentése szerint a falragaszokon szereplő egyesület ismeretlen és nincs törvényesen bejegyezve. A metropolita sajnálatát fejezte ki az ilyen jelenségek fölött, amelyek alkalmasak arra, hogy a keresztény és a zsidó lakosság között ellentéteket teremtsen.

Rómában antiszemita röpcédulákat találtak a náci uralom alatt meggyilkolt zsidók sírján. A rokonok, akik meglátogatták a tuszként agyonlőtt 75 zsidó emlékére emelt mauzoleumot, a következő szövegű röpcédulákat találták: „Nem öltetek meg eleget közületek. Halál a zsidóknak! Még eljön a mi óránk!” A rendőrség közölte, hogy sikerült letartóztatnia négy embert, akinek robbanóanyag volt a birtokában és azt hiszik, hogy fel akarták robbantani a mauzoleumot.

Megszigorították az élelmiszercsempészés elleni harcot

Az ünnepek közeledésére való tekintettel a hatóságok megszigorították az élelmiszercsempészés elleni küzdelmet, minthogy maga a csempészés is nagyobb méreteket öltött. Kirját Smuel közelében három katonai autót fogtak el, amely nagymennyiségű burgonyát, tojást és szárnyst akart Tel-Avivba csempészni. Mint hogy a kocson levő katonák közül senksem vállalta az áru tulajdonjogát, a három sofőrt állították bíróság elé, akik közül az egyik a tel-avivi Dan autóbustársaság tagja

Raanana és Petach-Tikva között két teherautó meg akarta kerülni a felállított ellenőrző sorompókat, hogy mellékuton-jusson tovább. De az ellenőrök utol érték a két kocsi és 250 tojást, valamint több darab baromfit találtak rajtuk, amelyet elkoboztak.

A kormány sajtóirodájának közlése szerint a szombaton meghíusított 17 csempészés közül nyolcat katonák követtek el és kilencet polgári személyek. Az egyik esetben egy katona arra biztatta társait, hogy ellenszergüljenek a hatósági ellenőr zésnek. A katona ellen hadbírószági eljárást indítanak.

A tel-avivi Hamenia szállító vállalat raktáraiban tartott házkutatás során 2 zsák fehérlisztet találtak, amelyet Jeruzsálemből csempészett Tel-Avivba egy ottani nagykereskedő egy tel-avivi cukrász részére. A vizsgálat során kiderült, hogy a csempészett lisztet jóval hatósági áron felül adták el.

Ma, kedden a tel-avivi uzorabírószág előtt egyébként több olyan élelmiszercsempészési ügy kerül tárgyalásra, amelyekben nem az eladók, hanem vevők a vádlottak, főként olyan emberek, akik tojást és szárnyst hoztak vidékről és tetten érték őket.

Könnyfakasztó bombákkal kergették szét a sztrájkoló rendőröket

Az elbocsátott rendőrök újabb üllözstrájkja összeütközésre vezetett köztük és a katonai rendőrség között

Hirt adtunk már arról, hogy a kormány 111 rendőrt nem talált méltónak arra, hogy a zsidó állam szolgálatában álljon. Ezek a rendőrök a mandatárius hatalom idején nem azonosították magukat a jisiv celtkítúzésével, ezért fosztották meg őket állásuktól.

A határozat kihirdetése után a rendőrök sztrájkba kezdtek. Azután felebbezést nyújtottak be a jeruzsálemi legfelső bírósághoz és újra beálltak a szolgálatba.

A rendőrök úgy látták, hogy sztrájkjal mégis inkább fogják céljukat elérni és ezért ma reggel 9 órakor a Jehuda Halévy 6 szám alatt levő rendőrségi bűnügyi osztályon újra sztrájkba kezdtek. Most már elhatározták, hogy a sztrájk

ot „végig” folytatják, egyben azt is bejelentették, hogy éhsztrájkot kezdenek.

A rendőrök azt hangoztatják, hogy a mulhethi figyelmeztető sztrájk után a rendőrminiszter ígéretet tett arra, hogy ügyüket kedvező módon fogják elintézni. Közben meggyőződtek arról, hogy az ígéretet nem akarják beváltani, ami arra kényszerítette őket, hogy újra sztrájkba lépjenek. A sztrájkoló rendőrök azt követelik, hogy alakítsanak a közönség köréből független bizottságot és ebben a bizottságban három elbocsátott rendőr is foglaljon helyet. A vizsgálat befejezéséig pedig valamennyi rendőr maradjon szolgálatban.

Az elbocsátott rendőrök között olyanok is vannak, akik hivatásuk teljesítése közben megsebesültek és még mindig kórházi ápolás alatt állanak. Ezeknek a rendőröknek a kórházba közbesítették ki az elbocsátó levelet.

Az elbocsátott rendőrök a Hisztradrut hoz fordultak, kérték, hogy a Hisztradrut fogadja őket tagjai sorába. A Hisztradrut mindezeideig nem válaszolt.

Az elbocsátott rendőrök és rendőrtisztek jeruzsálemi csoportja Tel-Avivba érkezett és ők is csatlakoztak a sztrájkolókhöz.

Sitrit rendőrminiszter kijelentette az újságíróknak, hogy ma kapja kézhez a legfelső bíróságnak az elbocsátásokkal kapcsolatban hozott döntést. A döntés után a kormány letárgyalja az ügyet.

A delutáni órákban katonai rendőrsztag vonult ki a központi rendőrség épületéhez és könnyfakasztó bombákat dobott a sztrájkoló rendőrök közé. A katonai akció után újabb tárgyalások kezdődtek a rendőrök megbízottjaival. Ezek rövid tanácskozás után úgy döntöttek, hogy nem akarják kényelmetlen helyzetbe hozni a katonai rendőr-kollégáikat és abbahagyják a sztrájkot. A rendőrök ezután tüntetőfelvonulásban a miniszterelnök lakásához mentek, ahol Ben-Gurion adjutánsa fogadta őket. Ezután a rendőrök szétesztlottak.

Izraeli küldöttség a nemzetközi dívatkiállításán. Kedden indul repülőgépen Lyonba az izraeli delegáció, amely a nemzetközi dívatkiállításán fogja a zsidó államot képviselni. A küldöttség élén dr. Justitz, az izraeli dívatervezők és kivitelezők szövetségének főtákará áll. A Lyonból érkező hírek szerint a küldöttségnek nagyszabású fogadtatást készítenek elő. E célból külön fogadóbizottság alakult, amelyben valamennyi franciaországi zsidó testület résztvesz. A bizottság tervet dolgozott ki, hogy az izraeli dívatot nemcsak a nemzetközi kiállításán, hanem más keretben is bemutassa a francia közönségnek. A programban egy dívatbemutatóval egybekötött gálaest szerepel. Erre az estélyre Lyon és több más francia város 7—800 előkelő személyiségét hívták meg. Az estélyen Izrael franciaországi megbízottja, Fischer szintén résztvesz.

Holnap nyílik meg a luddi posta. Hivatalosan közlik: Kedden, április 12-én nyílik meg Luddon a postahivatal. Hétköznapokon a posta délelőtt 9-től 1-ig és delután 3-tól 5-ig, ünnepek és szombat előtti napon reggel 8-tól delután 3-ig tart hivatalát.

Az állami hivatalok zárva lesznek ünnepek. A kormány sajtóirodájá közli: Az ünnepek alkalmából a kormányhivatalok pészach első napján, most csütörtökön, valamint az ünnep hetedik napján, április 20-án, szerdán, zárva lesznek. Április 13-án, szerdán délig dolgoznak az állami hivatalok, míg a félélnnepeken déli 1 óráig. A pészachi ünnepek alkalmából egyébként a kormány elhatározta, hogy azoknak az állami tisztviselőknek, akik 1949 január elejé előtt léptek szolgálatba, előlegként félhavi fizetést folyósítanak. Az előleg a 30 fontot nem haladhatja meg.

APROHÍRDETÉSEK

JAMBOR ELISEVA kölcsönkönyvtárában, Tel-Aviv Allenby 84 (az udvarban) a legfrissebb könyvjutádságok kaphatók. Előnyös fizetési feltételek.

HUSVETI CSOKOLÁDE, cukorka, bonbonierek és sütemény nagy választékban a pozsonyi Weinrébnél, T. A. King George 17.

KEREKPÁROK szakszerű javítása, vízvezeték szerelés és javítás. Szolid árak. Eisdörfer, T. A. Petach-Tikva ut 27. Nachmani sarok.

UJ OLE FOGTECHNIKUSOK! 17-én delután 5-kor a Palatin szállodában (Nachlat Benjamin u.) gyűlésezünk működési engedély (Licence) ügyében.

STERN GYÖRGYOT és feleségét, Braun Fridát, akinek tejszarnoka van, keresi édesanyja, Stern Miksáné Budapestről Nürnberg utca 33.

KFAR ATAN megbízottunk Kepces Joel.

HAIFAI MEGBIZOTTAINK: Grünberger Arnold, Shapira u. 13 és a Jashar cég, Sara u. 6. Merkaz Chadás, II. e. Tel. 40—25.

Nyomatott az Uj Kelet nyomdájában Tel Aviv, Rechov Schlesinger 9.